

Imagine din serialul TV „Marele vis”, dedicat aceluiași erou, de astă dată în interpretarea actorului Ion Marinescu (în mijloc).

— Cum a decurs colaborarea cu interpreții ?

— Excelent. Distribuția, extrem de numeroasă, a fost în totalitate câștigată de frumusețea scenariului și s-a sudat într-un tot omogen, lucrând cu egală seriozitate și profesionalitate ca și echipa de tehnicieni. Deși ar trebui citați toți membrii echipei mă voi limita la șefii de compartimente — șefii de producție Ilie Măinescu și Nicolae Stănilă ; tehnicianul sunetist Ioan Dinuță ; machiorul Ion Toma ; regizoarele de montaj Marga Niță și Emilia Andreescu ; operatoarea șefă Beatrice Drugă ; ilustratorul muzical George Popescu ; scenografa de costume Valeria Stoleru ; scenografia decorurilor, arhitectul Virgil Luscov și Karlheinz Roth. Aceștia li se adaugă cei care au asigurat lumina, regia tehnică, asistența tehnică, regia de studio. Suflul acestui numeros colectiv de realizatori a fost redactorul șef Dinu Săraru. N-aș vrea să închei fără a sublinia în mod deosebit colaborarea cu interpretul rolului principal, admirabilul actor Ion Marinescu, a cărui disciplină profesională, putere de muncă, seriozitate, rigurozitate au imprimat întregii echipe un spirit de colaborare colegială, demn de toată stima. Sper ca telespectatorii să aplaude în creația lui „ o figură de ascet, arsă de flacăra dinlăuntru, cu barba în neregulă, cu căutarea de adevăr înspăimântătoare” — cum îl descria Iorga.

ION MARINESCU

„Aprofundarea sentimentului patriotic”

— Televiziunea a realizat, cu actori de prim plan, un serial Mihai Viteazul, după textul lui Radu Theodoru. Ce dificultăți a prezentat pentru dv. rolul de voievod ?

— Am citit odată declarațiile unui actor care pretindea că, în timpul lucrului la o piesă, era atât de absorbit de munca sa, încât uitase și cum se numește ; ca să-ți răspundă, ar fi trebuit să fie strigat cu numele personajului pe care-l interpreta. Cred că acest actor exagera. Ori nu spunea adevărul, ori, dacă-l spunea, înseamnă că era un prost actor. Eu sînt pentru luciditate în munca de compunere a unui rol. Cei care o confundă cu spiritismul și cad în transă pot comunica senzații, în nici un caz idei.

Cunosc, de asemenea, actori, mai ales din categoria celor „specialiști într-un singur gen”, care-și trăsc personajul de pe scenă în viața de toate zilele. Rolul jucat fi marchează pentru totdeauna. Ei devin în realitate puțin bufoni, puțin dictatori, puțin in-

trigații, puțin ingenui. Deformația profesională îi transformă în cabotini.

Dar e nefindoiș că, în structura cea mai intimă, marile roleri operează asupra actorului într-un mod pe care noi nu îl vom putea defini niciodată. Acum nu vă pot răspunde cu precizie la întrebare. Sint la puțină vreme după ce am terminat înregistrările cu Mihai Viteazul. E aproape de necrezut că această muncă s-a terminat. Sint puțin obosit, puțin trist, și puțin, dar foarte puțin, fericit.

Poate că mai târziu voi putea asculta în mine nuanțele cu care această covârșitoare personalitate m-a îmbogățit, trecind prin viața mea artistică. Acum, cel mult, pot să vă împărtășesc gânduri și impresii de moment.

Dacă este ceva bun în ce-am făcut, cred că, în primul și în primul rând, acest lucru îl datorez sentimentului patriotic. Toate celelalte au venit după. Am pus în rol tot ce știu în materie de teatru și, în plus, îndrăjirea încăpăținată de a mă identifica, măcar o clipă, cu acest mare bărbat. În mod sigur, au fost momente în care i-am simțit sufletul zbuciumat. Iar la întrebarea dacă această experiență m-a îmbogățit, pot să răspund cu hotărâre : da.

La mine, sentimentul patriotic s-a manifestat întotdeauna printr-un fel de intoleranță. Când ceva nu merge cum trebuie, când cineva lucrează prost, când vreunul fură, sau e bețiv, sau lent, sau ticălos, sau nereceptiv la nou, când eu însumi mă surprind lăsător sau rău, toate astea mă scot din sărite — nu atât pentru faptul în sine, ci în primul rând pentru că aș vrea ca aceste lucruri să nu ni se întâmple nouă, românilor. Acum, cred că am adăugat acestui sentiment altul, mai profund. Acela că, în pofida tuturor greutăților prin care am trecut sau vom trece, sintem un popor nepieritor, un popor bine înfipt în bucățica sa de pământ. Un popor care vrea și poate să devină mai bun. Am simțit că cea mai mare parte dintre noi sintem urmașii marilor bărbați. Am simțit că Mihai Viteazul este cu adevărat strămoșul nostru.

Aș vrea, în încheiere, să-i mulțumesc lui Radu Theodoru pentru textul său înflăcărat, convingător, și „producătorului” Dinu Săraur, fără de care acest serial n-ar fi existat.

DUMITRU STANCU

„O poezie aptă să devină spectacol”

— Ați debutat, în aceste zile, cu volumul Poemele lui Mihai Viteazul, în care apar multe elemente ce țin de

declamație, de spectacolul patetic. Este aici vreo legătură cu faptul că sinteți și redactor al Teatrului de poezie ?

— Nu, nu există nici o legătură între una și alta. Întrucâtva aveți dreptate, în ceea ce privește elementul de declamație. Poeziile se pretează recitării, se pot constitui într-un spectacol de evocare istorică. Cred că se pot și cânta ; după cite știu, câțiva compozitori tineri compun muzică pentru unele poeme din această carte a mea. Nu sint numai simple evocări. Am încercat să descopăr dimensiuni apropiate de dimensiunile reale ale figurii lui Mihai Viteazul, care pentru mine nu este numai un domnitor ca mulți alții din istoria Românilor, ci este o flacără înaltă a conștiinței noastre naționale, o flacără arzând împreună cu voința poporului român, pentru idealuri, istoricește vorbind, de mult existente, dar care au prins chip și s-au transformat în faptă datorită acestui mare om, mare Român, mare Principe al tuturor veacurilor.

— V-a apropiat de acest domnitor român și faptul că sinteți țirgoviștean ?

— Desigur, și faptul că sint țirgoviștean a contribuit ca atmosfera unei epoci de mult uitate să se întipărească în conștiința mea încă din vremea copilăriei. În acea vreme, mă jucam împreună cu alți copii în ruinele palatului domnesc de la Țirgoviște : când eram Mihai, când eram Tepeș ori Mircea... Dar asta nu a avut o importanță hotărîtoare pentru vremea în care am început să scriu Poemele lui Mihai Viteazul.

Ce m-a apropiat de cunoașterea, nu numai a personalității coplesitoare a lui Mihai Viteazul, ci de întreaga epocă în care a trăit, cu toată complexitatea ei de conjuncturi, au fost documentele Iorga, pe care le-am citit și recitat timp de mai mulți ani. Ceea ce nu înseamnă că numai datorită documentelor Iorga s-a zămislit în mintea mea ideea poemelor devenite acum realitate.

Despre Mihai Viteazul se pot scrie mii de pagini de proză, teatru ori poezie ; niciodată nu vor fi suficiente, pentru că figura marelui voievod nu poate fi cuprinsă integral în nici o carte. Poate doar un masiv volum de istorie să aducă lumină și ordine — cronologică și logică — în tot ceea ce a însemnat Mihai cel Mare pentru epoca sa, și în ce înseamnă astăzi pentru noi, pentru poporul ce a primit jertfa vieții sale, cu o încredere nemărginită în viitor.